

Rim – mesto sv. Petra, Pavla in Filipa Nerija

Romanje 2015

Katja – 00386 31 748 387

*Prenočišče: PAPEŠKI SLOVENSKI ZAVOD, Via Appia Nuova, 884 – 00178 Roma,
tel. 0039 06 718 47 44, mobilni telefon: 0039 331 525 47 40 (rektor doma)*

Liki svetnikov

Sv. Peter

Pri obrezovanju so **Petru** dali ime Simon. Ko ga je Jezus poklical za učenca, mu je spremenil ime v pomenljivo ime Peter (Skala). Zakaj, mu je povedal pozneje v Cezareji Filipovi: »Ti si Peter (Skala) in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev in peklena vrata je ne bodo premagala.« Peter je bil prvak apostolov in prvi papež. Po Jezusovem vnebohodu je vodil Cerkev najprej v Jeruzalemu, nato v Antiohiji, slednjič v Rimu, središču tedanjega sveta. Prvič je prišel Peter v Rim verjetno leta 42, potem ko ga je bil angel čudežno rešil iz Herodove ječe. Od tega leta se šteje tistih petindvajset »Petrovih let«, ko naj bi kot rimski škof vladal vesoljni Cerkvi.

Ko je prišel v Rim, je mesto štelo nad 400 ulic, nad 400 trgov in 470 poganskih templjev. Iz Rima je pisal svoji dve pismi, kjer bodri kristjane, naj se celo radujejo, če morajo nekaj časa v raznoterih preizkušnjah trpeti. Peter je bil mož vere, ki je izmed apostolov Gospoda najbolj ljubil. Živo je izpovedal vero: »Ti si Kristus, sin živega Boga!« ali po obilnem ribjem lovu: »Gospod, pojdi od mene, ker sem grešen človek.«

Res je bila njegova vera spočetka nekoliko vihrava - bil je pač po naravi preprost, odkrit, zvest, nekoliko nagel. V grenki preizkušnji, ko je Gospoda zatajil, se je ta ljubezen izčistila, se ponižala in se oprla edino na božjo milost. »Gospod, ti vse veš, ti veš tudi to, da te ljubim,« je ponižno odgovoril ob Genezareškem jezeru, ko ga je Gospod dokončno postavil za poglavarja Cerkve. To je Peter tudi dokazal. Vrgli so ga najprej v mamertinsko ječo in ga na današnji dan leta 67 po starem izročilu križali po Gospodovi napovedi: »Ko si bil mlad, si se opasoval sam, ... ko pa se postaraš, boš raztegnil roke in drug te bo opasal.« Ob smrti naj bi Peter prosil, naj obrnejo križ narobe, češ da ni vreden, da bi umrl tako kakor njegov Učenik. Nad njegovim grobom stoji danes v Rimu največja cerkev sveta.

Sv. Pavel

Pavel je apostol narodov in največji misijonar vseh časov. Rodil se je v Tarzu v Mali Aziji. Jezus sam ga je čudežno poklical za apostola, ko se mu je prikazal na poti v Damask (25. januar) in je Pavel iz preganjalca Cerkve postal njen apostol. Pavlova spreobrnitev je za Jezusovim vstajenjem eden največjih dogodkov krščanske zgodovine. Od farizejske usmerjenosti staršev je podedoval verski ogenj in rimsko državljanstvo, od učiteljev v domači šoli, zlasti pa v Jeruzalemu od slovečega Gamaliela, poznanje Svetega pisma. Šibak in bolehen po telesu, je bil silen po duhu in volji; kar je bil, je bil z vsem srcem.

S temi lastnostmi je Pavel dovršil čudovita misijonska dela, večja ko drugi apostoli. Na svojih treh misijonskih potovanjih je obšel skoraj ves tedaj znani svet. Povsod je šel v središče dežele, v glavna mesta in tam oznanjal Kristusov nauk, da se odtod razraste tudi po deželi. Najprej je vedno poskusil pri svojih rojakih, Judih, kjer je skoraj povsod slabo naletel. Potem se je obrnil k poganom. Na teh potih je moral veliko pretrpeti (2 Kor 11,16-33). Najbolj pa je poveljčal svojega Gospoda s smrtjo. Za cesarja Nerona so ga obglavili isti dan kakor apostola Petra. Nad njegovim grobom v Rimu stoji veličastna bazilika.

V pričakovanju smrti piše učencu Timoteju: »Dober boj sem izbojeval, tek dokončal in vero ohranil. Odslej je namreč zame pripravljen venec pravice, ki mi ga bo dal tisti dan Gospod«.

Sv. Filip Neri (26. maj)

Še danes bi sveti Filip Neri s svojo »pojavo« zbuja začudenje in bržkone tudi veliko posmeha, kaj šele v času, v katerem je živel. S svojim »čudaštvom« se je želel zavarovati pred ošabnostjo, ostati ponižen in razveseljevati ljudi. Bil je velik ljubljenec ljudstva, zlasti otrok, ob njem so se zbirali in pri njem iskali nasveta tako reveži kakor tudi svetni in cerkveni veljaki. Ob njegovem zgledu in pridigah so se ljudje dobesedno trumoma spreobračali h krščanstvu. Bil je odprtega, ljubeznivega in šaljivega značaja, obdarjen z izredno domišljijo. Imel je veselje do umetniškega ustvarjanja in k njemu spodbujal mnoge znane osebnosti tistega časa na vseh področjih. Bil je izredno ponižen in skromen ter potrpežljiv. Skoraj vse življenje je preživel ob kruhu, olivah in vodi. Bil je mož molitve in je spovedoval tudi po 15 ur na dan. Včasih je vernikom nalagal neobičajne pokore. Ženi, ki je obrekovala, je ukazal skubiti kokoš vso pot od doma do cerkve, potem pa ji naročil, naj gre in vse perje zoper pobere. S tem ji je pokazal, kako se njene čenče razširijo povsod in jih ni mogoče več vzeti nazaj. Skrivnost njegovega uspeha je bila njegova širokosrčna ljubezen. Zmerom je imel za vsakogar pravo besedo. Njegovo apostolsko delovanje se je raztezalo na vse. Nič mu ni bilo previsoko, nič prenizko. Igral se je z otroki, oskrboval je romarje in bolnike; po krivici zaprtim je pomagal na prostost. Pomagal je brezposelnim, revnim dekletom je oskrbel balo, študentom brez sredstev hrano, obleko in knjige. Pri njem so iskali nasvetov svetniki: Ignacij Loyolski, Frančišek Saleški, Karel Boromejski in drugi. **Imel je štiri življenjska načela: rahločutnost do bližnjega, poudarek na duhovni pokori in ne telesni, da bi še posebej obvladovali napuh in nečimrnost, veselje, ki krepi duhovno in fizično moč ter evangelijska preprostost.**

V njem sta bila združena dva nasprotna si pola: na eni strani velika resnost in strogost do svojih slabosti, skromnost, post, pa tudi zahtevnost do vernikov. Mladim je pravil: »Bodite veseli, a le eno želim od vas: da ne bi grešili.« Odraž te njegove duhovne globine so tudi čudeži in mysticism. Na drugi strani pa ga zaznamuje velika sproščenost - ekscentrična pojava, neobičajne pokore za

vernike (kot tista s kokošjo), humor, iskanje lepega (prepevanje pri molitvi v ljudskem jeziku, da bi bilo srečanje z Bogom prijetnejše).

Rodil se je leta 1515 v Firencah, umrl pa 26. maja 1595 v Rimu. Najprej je postal trgovski pomočnik svojega strica, kar pa ga ni izpolnilo, zato je v iskanju svojega poslanstva šel v Rim. Tu je šestnajst let delal kot vzgojitelj pri neki družini. Obenem je študiral, veliko molil in se postil, obiskoval cerkve in se posvečal delu z bolnimi. Veliko je obiskoval katakombe, kjer je na binkoštni dan leta 1544 v njegovo srce prodrli Sv. Duh v obliki žareče krogle, ki mu je razširila ves prsni koš. To so po njegovi smrti tudi znanstveno dokazali. Leta 1548 je ustanovil bratovščino Sv. Trojice, ki je skrbela za bolne in romarje in je v to delo pritegnila veliko prostovoljcev. Na prigovarjanje svojega duhovnega voditelja Persiana Rosa, je leta 1551 pri sedemintridesetih letih postal duhovnik in se preselil k sv. Hieronimu (s. Girolamo della Carita'). Filip je tu spovedoval cele dopoldneve, za kar so mu bili njegovi duhovniki sostanovalci nevoščljivi in so mu nagajali. S svojo veliko potrpežljivostjo pa je svetnik osvojil tudi njihova srca. Okrog sebe je tako postopoma zbiral vse več laikov različnih stanov. Z njimi je molil, opravljal verske pobožnosti in dela usmiljenja ter z njimi preživel tudi prosti čas. Srečanja so začeli z branjem Sv. pisma ali drugega verskega besedila, na katera je Filip podal svoja razmišljanja, nato pa je vse povabil, da so skupaj pomagali bolnim ali opravili kakšno pobožnost (npr. obisk sedmih cerkva). Da bi bilo srečanje z Bogom prijetnejše, so med srečanji ob spremljavi inštrumenta prepevali v ljudskem jeziku. Včasih je Filip zapel tudi kakšno svojo pesem. Na teh srečanjih so se začele razvijati polifonične melodije. Ob nedeljah so si vzeli čas za sprostitev v parku ali samostanskem vrtu. Filip je leta 1552 ustanovil duhovniško združenje oratorijancev, ki je bilo leta 1575 povzdignjeno v kongregacijo in je dobilo sedež pri Novi Cerkvi (Santa Maria in Vallicella). Tja se je preselil šele leta 1583, saj mu je bilo bolj všeč v skromnih prostorih pri sv. Hieronimu. Papež ga je želel postaviti za karidnala, a je Filip to zavrnil z odgovorom, da si želi le nebesa. Med maševanjem je bil večkrat zamaknjen in v zamaknjenju »plaval« visoko od tal. Leta 1583 je čudežno obudil umrlega prijatelja Pavla Massima. Pavel je bil 14-leten fant, ki je obiskoval njegov oratorij. Po dolgi

bolezni je umrl, Filip pa se od njega pred smrtjo ni uspel posloviti. Razžaloščen se je usedel k mrliču in zanj molil. Nenadoma se je Pavel prebudil. Filip ga je vprašal, če je vesel, da je umrl in ta mu je odvrnil da je, saj si želi srečati mamo in sestro v nebesih. Filip mu je na to odvrnil: »Potem pa pojdi v miru in prosi Boga zame.« In Pavel je drugič umrl.

Nekaj njegovih misli:

»Nevšečnosti in nezgode, ki nam jih Bog pošilja, moramo sprejeti, ne da bi veliko razmišljali; zakaj dosti je, da vemo, da je to, kar nam Bog pošilja, za nas vedno najboljše.«

»Kdor meni, da je bog-ve-kaj dosegel, če je v pobožnosti napredoval, ne zasluži drugega kot pomilovalen smeh.«

»Veselo srce človeka krepi in nam da vztrajnost v dobrem; zato bi moral biti božji služabnik vedno vesel.«

»Vedno moramo iz vsega srca Boga prositi, da vsak dan množi v našem srcu luč in toploto svoje dobrote.«

»Kdor si želi zamaknjenj in videnj, se ne zaveda, kaj si želi ...«

»Lenoba je najhujša kuga za kristjana. Vedno moramo biti s čim zaposleni.«

»Če človek zatre eno samo strast, pa naj bo še tako majhna, je storil za svoj duhovni napredek več, kakor če bi se ne vem kako hudo zatajeval, postil ali bičal.«

»Rajši vzemi vse za dobro, kakor da bi se prepiral s tistimi, ki niso tvojega mnjenja. Če je le mogoče, si vse razlagaj z dobre strani.«

»Ko služimo ubogim, imejmo v mislih, da služimo Kristusu.«

1. dan

Veselje, ki krepi duhovno in fizično moč

»Veselo srce človeka krepi in nam da vztrajnost v dobrem; zato bi moral biti božji služabnik vedno vesel.« (sv. Filip Neri)

Veselje je preizkusni kamen vere

Abrahamovo veselje

Abraham se je vzradostil v upanju, da bo postal oče, kakor mu je obljubil Bog. Abraham in njegova žena Sara sta bila stara. A on vseeno verjame. Svoje srce odpre upanju in tako je napolnjen s tolažbo. V današnjem evangeljskem odlomku beremo, da je tudi Jezus pismouke spomnil, kako se je Abraham vzradostil v upanju, da bo videl njegov dan, in je bil zato poln veselja.

Pismouki niso razumeli veselja upanja

To je bilo tisto, česar ti pismouki niso razumeli. Niso razumeli veselja obljube; niso razumeli veselja upanja; niso razumeli veselja zaveze. Niso razumeli! Niso se znali veseliti, ker so izgubili občutek za veselje, ki izhaja edinole iz vere. Naš oče Abraham se je nasprotno lahko veselil, ker je imel vero. Pismouki pa so jo izgubili. Bili so pismouki brez vere. Še več, niso izgubili samo vere, ampak tudi postavo. V središču postave je namreč ljubezen, ljubezen do Boga in do bližnjega.

Oni pa so verjeli v nek sistem doktrin, ki je natančno določal njihove dni. Ljudje brez vere, brez postave, navezani na doktrine, ki postanejo tudi kazuistična drža: Se sme dajati cesarju davek ali se ne sme? Tista ženska, ki je bila sedemkrat poročena – ko bo umrla, bo nevesta vseh sedmih? To je kazuistika ... To je bil njihov svet, abstrakten svet, svet brez ljubezni, svet brez vere, svet brez upanja, svet brez zaupanja, svet brez Boga. In zato se niso mogli veseliti!

Žalostno je biti vernik brez veselja

Pismouki so se morda sicer lahko zabavali, vendar brez veselja, oziroma celo s strahom. Srce tistih, ki živijo brez vere, zaupanja in upanja v Boga, je okamenelo. Žalostno je biti vernik brez veselja. Veselja pa ni, kadar ni vere, upanja in postave, kadar obstajajo samo predpisi. Ti predstavljajo hladen nauk.

Veselje vere, veselje evangelija je preizkusni kamen vere neke osebe. Nekdo brez veselja ni pravi vernik. Prosimo Gospoda za milost, da bi se vzradostili v upanju; za milost, da bi lahko videli Jezusov dan, ko se bomo srečali z njim; in za milost veselja.» (Papež Frančišek med sv. mašo v Domu sv. Marte, 26.3.2015)

Pismo apostola Pavla Filipljanom

Veselite se v Gospodu zmeraj; ponavljam vam, veselite se. Vaša dobrota bodi znana vsem ljudem. Gospod je blizu. Nič ne skrbite, ampak ob vsaki priložnosti izražajte svoje želje Bogu z molitvijo in prošnjo, z zahvaljevanjem. In Božji mir, ki presega vsak um, bo varoval vaša srca in vaše misli v Kristusu Jezusu. Sicer pa, bratje, vse, kar je resnično, kar je vzvišeno, kar je pravično, kar je čisto, kar je ljubeznivo, kar je častno, kar je količkaj krepostno in hvalevredno, vse to imejte v mislih. Kar ste se od mene naučili, prejeli, slišali in videli, to delajte. In Bog miru bo z vami. (Flp 4,4-9)

Via Appia Antica (Apijska cesta)

Stari Rimljani so jo imenovali kraljica vseh cest (*Regina Viarum*). Po njej je z Vzhoda prišla v Rim luč evangelija. Po njej je šel sv. Peter, ko je bežal iz Rima in prav tako so po njej pripeljali sv. Pavla kot ujetnika v Rim. Spremljali so ga rimski kristjani, ki so mu pohiteli naproti. To je bilo leta 61 po Kr.

Katakombe

Katakombe so podzemeljska grobišča kristjanov, ki so jih uporabljali med I. in IV. stoletjem. Pod zemljo so pokopavali tako kristjani kot pogani, le da so pogani mrtve sežigali in shranjevali le žare s pepelom mrličev. Po rimskem pravu je bilo pokopališče svet kraj, ki je bil kot tak nedotakljiv; zato so katakombe služile prvim krščanskim skupnostim v času preganjanj kot zatočišče, bile pa so tudi kraj množičnih romanj in čaščenja posmrtnih ostankov svetnikov.

Katakombe sv. Sebastjana (III. – V. st.)

Katakombe sv. Sebastjana so edino krščansko pokopališče, ki je vse do srednjega veka ostalo kraj romanja, kljub epidemijam kuge in malarije in kljub ropanju vojakov in razbojnikov.

Izročilo pravi, da so tu 50 let častili relikvije apostola Petra in Pavla, ki naj bi jih sem prenesli v času Valerijanovega preganjanja kristjanov. V prvem nadstropju pa je kapela, ki jo je za molitev uporabljal sv. Filip Neri. Ta kraj je imel Neri še posebno rad, saj je tu še mlad doživel dokaz mistične milosti: Filipov prsni koš se je, potem ko je vanj prodrla žareča krogla, nad srcem močno izbočil. Zdravniški pregled je pokazal, da sta se dve rebri upognili navzven, ne da bi pri tem povzročili kakršnokoli bolečino.

Bazilika sv. Sebastjana pred obzidjem (IV. st.)

Baziliko je dal zgraditi cesar Konstantin v IV. stoletju v čast apostolov Petra in Pavla, saj so tu takrat hranili njune relikvije. V srednjem veku se je čaščenje sv. Petra in Pavla nekako pozabilo, zato je bila cerkev v 9. stoletju posvečena mučencu Sebastijanu, ki je tu pokopan.

Sebastijan je bil Dioklecijanov častnik. Ker je bil kristjan, ga je dal Dioklecijan privezati k stebri in zahteval od svojih lokostrelcev, da ga umorijo. Misleč, da je mrtev, je cesar dopustil, da ga je vdova Irena odpeljala domov, kjer ga je negovala, da je okreval. Ko je prišel Sebastijan ponovno pred cesarja, ga je dal cesar z gorjačo preteptati do smrti.

Cerkev Domine Quo Vadis? (IV. st.)

Cerkev naj bi bila zgrajena na kraju, kjer je Kristus ustavil sv. Petra, bežečega pred Neronovim preganjanjem iz Rima. Sv. Peter je bežal iz Rima, da si reši življenje. Misli je, da ga Cerkev še potrebuje. Na proti mu je prišel Jezus. Sv. Peter ga je nagovoril: »Kam greš, Gospod?« (Quo vadis Domine?) in Kristus mu je odvrnil: »Grem v Rim, da me zopet križajo.« (Eo Romam iterum crucifigi). Sv. Peter je tedaj spoznal, da njegov pobeg Gospodu ni všeč, zato se je obrnil in vrnil v Rim. Tam so ga prijeli in ga na Vatikanskem hribu križali z glavo navzdol.

2. dan

Poudarek na duhovni pokori in ne telesni, da bi še posebej obvladovali napuh in nečimrnost

»Če človek zatre eno samo strast, pa naj bo še tako majhna, je storil za svoj duhovni napredek več, kakor če bi se ne vem kako hudo zatajeval, postil ali bičal.« (sv. Filip Neri)

Čas duhovnega boja proti duhu zla

»Dragi bratje in sestre, dober dan!

V sredo smo z obredom pepeljenja začeli postni čas in danes je prva nedelja tega bogoslužnega časa, navezujočega se na štirideset dni, ki jih je Jezus preživel v puščavi, potem ko je bil krščen v Jordanu. V današnjem evangeliju sv. Marko piše: **'Duh ga je odvedel v puščavo. V puščavi je bil štirideset dni in Satan ga je skušal. Bil je med zvermi in angeli so mu stregli'** (Mr 1,12-13). S temi skopimi besedami je evangelist opisal preizkušnjo, s katero se je Jezus hote soočil, preden je začel svoje mesijansko poslanstvo. Iz te preizkušnje, ki ga je pripravila na oznanjevanje evangelija Božjega kraljestva, pride zmagovit. On se je med temi štiridesetimi dnevi samote 'iz oči v oči' soočil s Satanom, razkrinkal vse njegove skušnjave ter jih premagal. V njem smo zmagali vsi. Na nas pa je, da skozi vsakdan ohranimo to zmago.

Cerkev nas na to skrivnost spomni na začetku postnega časa, da nam da perspektivo in smisel tega časa, ki je čas boja. **Med postnim časom se je potrebno bojevati, je čas duhovnega boja proti duhu zla.** Medtem ko hodimo skozi puščavo postnega časa, je naš pogled usmerjen na veliko noč, ki je Jezusova dokončna zmaga nad hudičem, nad grehom in smrtjo. **Pomen prve postne nedelje je torej v tem, da odločno stopimo na Jezusovo pot, na pot, ki vodi v življenje. Gledamo, kaj je storil On in hodimo z Njim.**

Ta pot gre skozi puščavo. Puščava je kraj, kjer je mogoče poslušati Božji glas in glas skušnjavca. V hrupu in zmešnjavi tega ne moremo početi, saj slišimo le površinske glasove. Medtem ko **se v puščavi postnega časa lahko spustimo v globino, kjer je dejansko v igri naša usoda: življenje ali smrt. In kako slišimo glas Boga? Slišimo ga po njegovi Besedi.** Zaradi tega je pomembno poznati Sveto pismo, saj drugače ne bomo znali odgovoriti na hudičeve pasti. Tu se želim vrniti na svoj nasvet, da vsak dan beremo evangelij. Vsak dan brati evangelij, ga premišljevati, vsaj malo, deset minut... Vedno ga nositi s seboj, v žepu v torbici... Vedno imeti evangelij na dosego roke. **Puščava postnega časa nam pomaga reči 'ne' posvetnosti, malikom, pomaga nam pri pogumnih izbirah, ki so skladne z evangelijem ter pomaga okrepiti solidarnost do bratov.**

Ne bojmo se torej vstopiti v puščavo, saj nismo sami. Smo namreč z Jezusom, z Očetom in s Svetim Duhom. Še več, kakor Jezusa, tako Sveti Duh tudi nas vodi po poti postnega časa, ta isti Duh, ki se je spustil na Jezusa in ki nam je bil dan pri krstu. Postni čas je torej ugoden čas, ki naj bi nas vedno bolj vodil k temu, da se zavemo, kaj vse je Sveti Duh, ki smo ga prejeli pri krstu, storil in lahko v nas še stori. **In na koncu te postne poti, med velikonočno vigilijo, bomo lahko z večjo zavestjo obnovili krsto zavezo in obveznosti, ki iz tega izhajajo.**

Sveta Devica, zgled učljivosti Svetemu Duhu, naj nam pomaga, da se bomo pustili voditi Njemu, ki hoče iz vsakega od nas napraviti novo stvaritev.

Njej še posebej izročam ta teden duhovnih vaj, ki se začnejo danes popoldne in katerih se bom udeležil skupaj s svojimi sodelavci iz Rimske kurije. **Molite, da bomo med to puščavo, kar so duhovne vaje, lahko poslušali Jezusov glas, popravili tolike napake, ki jih imamo vsi ter se zoperstavili skušnjavam, ki nas vsak dan napadajo. Zato vas prosim, spremljajte nas s svojimi molitvami.**» *(Papež Frančišek pred opoldansko molitvijo na Trgu sv. Petra, 22.2.2015)*

Jezus pokliče prve učence

*Ko je množica pritiskala nanj in poslušala Božjo besedo, on pa je stal ob Genezareškem jezeru, je zagledal dva čolna pri bregu; ribiči so pravkar stopili iz njiju in izpirali mreže. Stopil je v enega izmed čolnov, bil je Simonov, in Simona prosil, naj odrine malo od kraja. Sédel je in učil množico iz čolna. Ko pa je nehal govoriti, je rekel Simonu: »Odrini na globoko in vrzite mreže za lov!« Simon mu je odgovoril: »Učenik, vso noč smo se trudili, pa nismo nič ujeli, a na tvojo besedo bom vrgel mreže.« In ko so to storili, so zajeli veliko množino rib, tako da so se jim mreže začele trgati. Pomignili so tovarišem v drugem čolnu, naj jim pridejo pomagat. Prišli so in napolnili oba čolna, tako da sta se začela potapljati. Ko je Simon Peter to videl, je padel Jezusu pred noge in rekel: **»Pojdi od mene, Gospod, ker sem grešen človek!«** Nad ulovom rib, ki so jih zajeli, je osupnil on in vsi, ki so bili z njim, prav tako pa tudi Jakob in Janez, Zebedejeva sinova, ki sta bila Simonova družabnika. Tedaj je Jezus rekel Simonu: »Ne boj se! Odslej boš lovil ljudi.« In ko so potegnili čolna na kopno, so pustili vse in šli za njim. Lk 5,1-11*

Bazilika Marije Snežne (IV. st.)

Bazilika Marije Snežne se imenuje tudi bazilika svete Marije Velike, saj je to najstarejša, največja in najpomembnejša Marijina cerkev. Posvečena je Mariji, ki naj bi s čudežnim snegom sredi avgusta na tem kraju pokazala, kje naj ji zgradijo cerkev. Po tem dogodku je nastal praznik Marije Snežne, ki ga obhajamo 5. avgusta. Imenujejo jo tudi Marija pri jaslicah, ker po izročilu v njej hranijo relikvije Jezusovih jaslic.

Cerkev je pomembna tudi za Slovence, saj je v njej ob božiču 867 papež Hadrijan II. z vsemi častmi sprejel solunska brata Cirila in Metoda ter slovesno potrdil bogoslužne knjige v slovanskem jeziku.

Bazilika sv. Petra v verigah (V. st.)

Bazilika svetega Petra v vezeh (italijansko San Pietro in Vincoli) je dobila ime po verigah, v katere je bil vklenjen sveti Peter. V njej so shranjene verige iz Jeruzalema, v katere je bil vklenjen apostol, ko ga je dal Herod zapreti in verige, v katere je bil vklenjen v mamertinski ječi v Rimu. Obojne verige naj bi se same združile v eno verigo.

Bazilika sv. Klemena (IV. st.)

Bazilika sv. Klemena (San Clemente) je najvažnejša, najzanimivejša in tudi najbolj ohranjena stara rimska cerkev. Posvečena je papežu Sv. Klemenu, tretjemu nasledniku svetega Petra, ki je umrl kot mučenec v preganjanjih v času vladanja cesarja Trajana okoli leta 100. Iz Rima je bil pregnan v Krim, kjer je prisilno delal v rudnikih. Tudi tam je misijonaril, kar je Rimljane spodbudilo k temu, da so ga zvezali na sidro in vrgli v Črno morje. Je avtor pisma Korinčanom, ki je bilo napisano v imenu Cerkve v Rimu leta 96 po Kr.

V cerkvi na koncu leve stranske ladje, je verjetno tudi grob sv. Cirila, enega od svetih dveh bratov iz Soluna, ki je našel posmrtno ostanke sv. Klemena skupaj s sidrom v Krimu in jih prenesel nazaj v Rim.

Bazilika sv. Janeza v Lateranu (IV. st.)

Bazilika sv. Janeza v Lateranu je ena od štirih papeških bazilik. Bila je prva bazilika še pred izgradnjo bazilike svetega Petra in prva papeška stolnica, kar je ostala vse do danes. Posvečena je sv. Janezu Krstniku.

Zanimivost je papeški oltar, na katerem daruje sv. mašo le papež in tisti, ki ga papež posebej pooblasti. Na oltarju je lesena miza iz katakomb, ki naj bi služila sv. Petru in njegovim naslednikom kot oltarna miza. Nad oltarjem so shranjene dragocene relikvije v srebrnih posodah: glavi sv. Petra in Pavla, ki jih razkrijejo le pri maši na veliko soboto.

3. dan

Rahločutnost do bližnjega

»Vedno moramo iz vsega srca Boga prositi, da vsak dan množi v našem srcu luč in toploto svoje dobrote.« (sv. Filip Neri)

'Obličje Usmiljenja je Jezus Kristus'

»Dragi bratje in sestre, dober dan!

Danes je osmi dan po veliki noči in Janezov evangelij nam prinaša dve prikazovanji vstalega Jezusa apostolom zbranim v dvorani zadnje večerje, tisto na večer velike noči, ko Tomaža ni bilo in tisto, osem dni zatem, ko je bil Tomaž zraven. Prvič je Gospod učencem pokazal rane na svojem telesu ter dahnil vanje, rekoč: 'Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošiljam' (Jn 20,21). Z močjo Svetega Duha jim je tako izročil svoje poslanstvo.

Tisti večer pa ni bilo Tomaža, ki ni hotel verjeti pričevanju drugih. 'Če ne bom videl in se ne bom dotaknil njegovih ran', tako je rekel, 'ne bom veroval' (prim. Jn 20,25). Osem dni zatem, torej kakor danes, se je Jezus vrnil in se pojavil v sredi med svojimi ter se takoj obrnil na Tomaža s povabilom, naj se dotakne ran njegovih rok in strani. S tem je prišel naproti njegovi nevernosti, da bo lahko preko znamenj trpljenja v polnosti dosegel velikonočno vero, torej vero v Jezusovo vstajenje.

Tomaž je eden tistih, ki niso takoj zadovoljni, in išče, hoče osebno preveriti, imeti osebno izkušnjo. Po začetnem odporu in nemiru končno tudi on začne, čeprav s težavo verovati, vendarle pride do vere. Jezus ga potrpežljivo čaka in zadnjemu 'prišleku' osebno pomaga pri njegovih težavah in negotovostih. Gospod ima za blažene tiste, 'ki niso videli, pa so začeli verovati!' (prim. v. 29), prva med njimi je Marija, njegova Mati. Vendar pride tudi naproti zahtevam nevernega učenca: 'Daj svoj prst sem in poglej moje roke...' (v. 27).

Ob zveličavnem dotiku ran Vstalega Tomaž pokaže svojo rano, svoje brazgotine, svojo bolečino, svoje ponižanje, a v znamenju žeblice najde odločilno potrditev, da je bil ljubljen, pričakovan, razumljen. Stoji pred Mesijem, ki je poln miline, usmiljenja, nežnosti. To je tisti Gospod, ki ga je iskal v skritih globinah lastnega bitja, saj je vedno vedel, da je tako. Koliko od nas išče v globini svojega srca srečanje z Jezusom, s takšnim kot je: mil, usmiljen, nežen! Saj mi globoko v sebi vemo, da je takšen. Ko je ponovno našel stik z ljubečo in potrpežljivo Kristusovo usmiljenostjo, je Tomaž razumel globok pomen Njegovega vstajenja in v svoji notranjosti spremenjen, z vzklikom izpovedal svojo polno ter popolno vero v Njega: 'Moj Gospod in moj Bog' (v. 28). Lep, zelo lep je ta Tomažev vzklik.

On se je lahko 'dotaknil' velikonočne skrivnosti, ki v polnosti razodeva zveličavno Božjo ljubezen, bogato v usmiljenju (prim. 2,4). Kakor Tomaž, smo tudi mi vsi na to drugo velikonočno nedeljo povabljeni v ranah Vstalega zreti Božje usmiljenje, ki gre onkraj vsake človeške omejenosti ter zasveti v temini zla in greha. Bogat in podaljšan čas za sprejem neizmerne bogastva usmiljene Božje ljubezni bo prihodnji izredni jubilej Usmiljenja. Bulo za njegov začetek sem objavil sinoči tu v baziliki sv. Petra. Bula se začne z besedami: ['Misericordiae Vultus'](#) 'Obličje Usmiljenja je Jezus Kristus'. Ostanimo s pogledom na Njem, ki nas vedno išče, pričakuje, odpušča. Tako zelo je usmiljen, da se ne ustraši naše bede. V svojih ranah nas ozdravlja in odpušča vse naše grehe.

Devica Marija naj nam pomaga, da bomo z drugimi usmiljeni, kakor je z nami Jezus.« *(Papež Frančišek v nagovoru pred molitvijo Raduj se Kraljica nebeška, na Trgu sv. Petra, 12.4.2015)*

Jezus in Peter

Ko so pojedli, je Jezus rekel Simonu Petru: »Simon, Janezov sin, ali me ljubiš bolj kakor tile?« Rekel mu je: »Da, Gospod, ti veš, da te imam rad.« Rekel mu je: »Hrani moja jagnjeta!« Spet, drugič, mu je rekel: »Simon, Janezov sin, ali

me ljubiš?» Rekel mu je: »Da, Gospod, ti veš, da te imam rad.« Rekel mu je: »Pasi moje ovce!« Tretjič mu je rekel: »Simon, Janezov sin, ali me imaš rad?« Peter se je užalostil, ker mu je tretjič rekel: »Ali me imaš rad?« in mu je rekel: »Gospod, ti vse veš, ti veš, da te imam rad.« Jezus mu je rekel: »Hrani moje ovce! Resnično, resnično, povem ti: Ko si bil mlad, si se opasoval sam in si hodil, kamor si hotel; ko pa se postaraš, boš raztegnil roke in drug te bo opasal in odvedel, kamor nočeš.« To pa je rekel, da je označil, s kakšno smrtjo bo poveličal Boga. In ko je to rekel, mu je dejal: »Hôdi za menoj!« Jn 21,15-19

Bazilika svetega Petra v Vatikanu (IV. st.)

Bazilika je postavljena nad grobom sv. Petra. Prva kapela nad grobom naj bi bila zgrajena že 30 let po Petrovi smrti. Okoli leta 350 po Kr. je bila po naročilu cesarja Konstantina na tem mestu zgrajena prva bazilika, in sicer tako, da je bil glavni oltar bazilike postavljen natančno nad Petrovim grobom.

Angelski grad (II.st.)

Konec 16. stoletja je v Rimu razsajala kuga. Da bi se je rešili, so se ljudje pod vodstvom papeža Gregorja I. zbrali v procesiji in molili. Legenda pravi, da je procesija šla mimo gradu, ko naj bi se jim na njegovem vrhu prikazal nadangel Mihael in napovedal, da bodo kuge rešeni. Od takrat so grad poimenovali Angelski grad.

Panteon (II. st.)

Panteon pomeni tempelj vseh bogov. To je bil prvotno rimski tempelj, zgrajen v času cesarja Hadrijana leta 125 po Kr. Njegova kupola velja za največjo kupolo na svetu brez notranjega ogrodja. Bizantinski cesar Fokas je tempelj leta 608 podaril papežu Bonifaciju IV., ki ga je posvetil v cerkev Marije Kraljice mučencev.

Trg Navona

Tu je nekoč stal Domicijanov stadion (86 po Kr.) in staro dirkališče, ki so ga za praznovanja in tekmovanja uporabljali še dolgo v srednji vek. Na tem kraju naj bi mučeniške smrti umrla sveta Neža, kateri je posvečena tudi cerkev in v kateri hranijo njene relikvije. Nežo upodabljajo z dolgimi lasmi in z jagnjetom. Živel je na prehodu iz 3. v 4. stoletje. Umrla je 13-letna, ker se ni želela poročiti, saj se je obljubila Jezusu. Nezadovoljen oče jo je zato namenil za vestalko, ki naj bi v templju darovala daritve boginji zaščitnici Rima. Ker se je

temu uprla, so jo zaprli v javno hišo, a se je ni nihče drznil dotakniti, z izjemo moža, ki ga je zato angel oslepel. Na Nežino priprošnjo mu je Bog vrnil vid. Umrla je po dolgem javnem mučenju, ko so ji z mečem odsekali glavo.

Nova cerkev (Chiesa Nuova) (XIII. st.)

Prva cerkev je tu stala že v 13. stoletju in se je imenovala Sveta Marija v dolinici (Santa Maria in Vallicella). Ko je leta 1575 papež potrdil kongregacijo oratorijancev, ki jo je ustanovil Filip Neri, jim je namenil tudi to cerkev, ki pa je bila v slabem stanju. Bila je skoraj pogreznjena v blato, saj je reka Tibera veliko poplavljala. Zgradili so torej novo, ki na željo svetega Filipa ni bila okrašena. Freske, ki jih vidimo danes, so napravili pozneje. Tu je Filip Neri od leta 1583 tudi živel. V kapeli levo od oltarja še danes počiva njegovo telo.

4. dan

Evangeljska preprostost

»Kdor si želi zamaknjenj in videnj, se ne zaveda, kaj si želi ...« (sv. Filip Neri)

Bog deluje v ponižnosti in preprostosti

Ta je tesarjev sin

Današnji evangeljski odlomek nam predstavlja Jezusa, ki je grajal prebivalce Nazareta, ker niso imeli vere. Sprva so ga poslušali z občudovanjem, nato pa so izbruhnili v jezi in ogorčenju. Tisti ljudje so z veseljem prisluhnili Jezusu, a njegove besede morda niso bile všeč enemu, dvema ali trem med njimi. Morda se je vzdignil kakšen opravljivec in se vprašal, o čem jim je Jezus prišel govoriti, kje je študiral, da jim lahko tako govori: *Naj nam pokaže diplomo. Na kateri univerzi je študiral? Ta je tesarjev sin, dobro ga poznamo.* Tako sta izbruhnili bes in tudi nasilje. Vrgli so ga iz mesta in odvedli na previs hriba, da bi ga pahnili v prepad.

Tako prebivalci Nazareta kot Naaman so želeli spektakel

Prvo berilo pa nam govori o Naamanu, aramskemu vojskovodji, ki je bil gobav. Prerok Elizej mu je naročil, naj se sedemkrat okopa v Jordanu in bo ozdravel. Tudi on se je razburil, saj je imel v mislih kakšno večje dejanje. A nato je poslušal nasvet služabnikov, storil, kar mu je naročil prerok, in gobe so izginile. Tako prebivalci Nazareta kot Naaman so želeli spektakel. A dobri Bog ne naredi spektakla. To ni njegov slog. *Bog deluje v ponižnosti, v tišini, v majhnih stvareh.* In to vse od stvarjenja dalje. Takrat Gospod ni vzel v roke čarobne palice, ampak je človeka ustvaril 'iz blata'.

Božji slog ni nikoli spektakel

Ta njegov slog vidimo skozi celotno zgodovino odrešenja. Ko je želel osvoboditi svoje ljudstvo, ga je osvobodil preko vere in zaupanja nekega moža, Mojzesa. Ko je želel, da mogočno mesto Jeriha pade, je to storil preko

neke prostitutke. Tudi za spreobrnjenje Samarijanov si je pomagal z delovanjem neke druge grešnice. Ko je Davida poslal, da bi se boril proti Goljatu, se je to zdela norost: David je bil majhen, imel je le pračo in kamne, pred njim pa je bil velikan, ki je imel meč. Ko je trem modrim dejal, da se je rodil Kralj, velik Kralj, so ti našli otroka v jaslih. *Preproste stvari, ponižnost Boga, to je Božji slog, nikoli spektakel.*

Božji slog sta ponižnost in preprostost

V eni od treh Jezusovih skušnjav v puščavi mu je hudič dejal, naj se vrže z vrha templja, da bi ljudje, ki bi videli čudež, tako lahko verovali vanj. Tudi to bi bil spektakel. A Gospod se razodeva v preprostosti in ponižnosti. V postnem času zato lahko premislimo, kako nam je Bog pomagal v našem življenju, kako nam je pomagal iti naprej. Ugotovili bomo, da je to vedno storil s preprostimi stvarmi.

Tako deluje Gospod: stvari naredi preprosto. Tiho ti govori na srce. Božji slog sta ponižnost in preprostost. Tudi v liturgičnem obhajanju in zakramentih je lepo, če se razodeva njegova ponižnost in ne posvetni spektakel. Pomislimo torej, kolikokrat v življenju nas je Gospod že obiskal s svojo milostjo in vedno v tem ponižnem slogu - slogu, kakršnega zahteva tudi od nas: ponižnost.»
(Papež Frančišek med sv. mašo v Domu sv. Marte, 9.3.2015)

Videnja in razodetja

*Ali se je res treba ponašati? To sicer nič ne koristi, vendar bom prišel do videnj in razodetij Gospoda. Vem za človeka v Kristusu. Pred štirinajstimi leti je bil vzet do tretjih nebes – ali v telesu, ne vem, ali brez telesa, ne vem, to ve Bog. Vem tudi, da je bil ta človek – ali v telesu ali brez telesa, ne vem, to ve Bog – vzet v raj in je slišal neizrekljive besede, ki jih človeku ni dovoljeno spregovoriti. S tem človekom se bom ponašal, s seboj pa se ne bom ponašal, razen s slabotnostmi. Če bi se že hotel ponašati, ne bi bil neumen, saj bi govoril resnico. Pa se rajši zdržim, da ne bi kdo mislil o meni več kakor to, kar na meni vidi ali kar povem. **Da pa se zaradi vzvišenosti razodetij ne bi***

prevzel, mi je bil dan v meso trn, satanov sel, ki naj bi me tepel, da se ne bi prevzel. Trikrat sem prosil Gospoda, da bi ga umaknil od mene, a mi je rekel: »Dovolj ti je moja milost. Moč se dopolnjuje v slabotnosti.« Zato se bom zelo rad ponašal s svojimi slabotnostmi, da bi se v meni utaborila Kristusova moč. Vesel sem torej slabotnosti, žalitev, potreb, preganjanj in stisk za Kristusa. Kajti močan sem tedaj, ko sem slaboten. (2 Kor 12,1-10)

Bazilika sv. Pavla izven obzidja (IV. st.)

Bazilika sv. Pavla je druga največja rimska bazilika. Zasnovana je bila na mestu, kjer je bil pokopan apostol Pavel, apostol narodov. Kraj je nedaleč od kraja njegovega mučeništva. V njej so shranjeni posmrtni ostanki apostola Pavla.